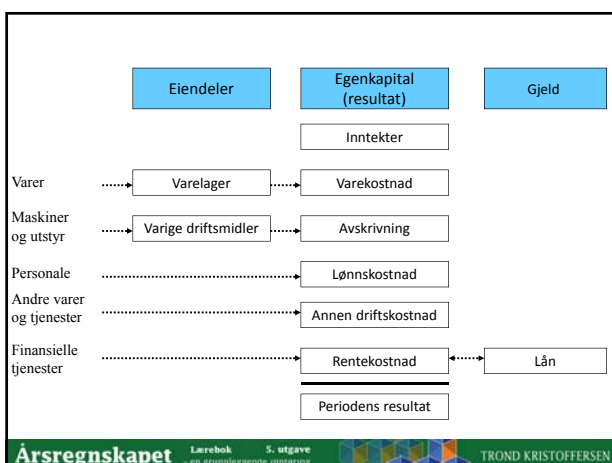
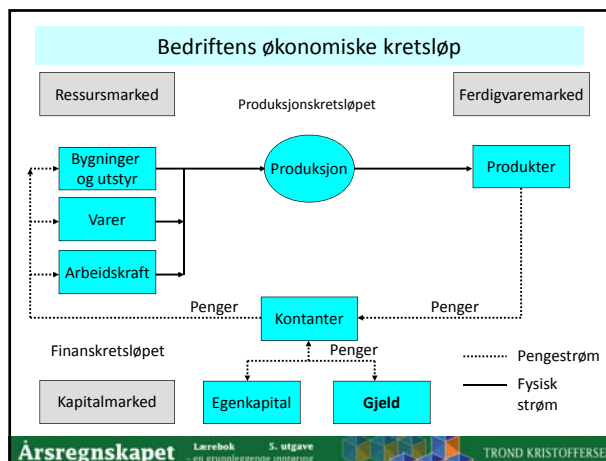

Finansregnskap

Varekostnad og vareutgift (student)

Vanlige kostnader i en bedrift

- **Eksempler**
 - Varekjøp (varekostnad)
 - Lønn
 - Energi og brensel
 - Renhold og leie av lokaler
 - Kontorhold
 - Bilutgifter
 - Reparasjon og vedlikehold
 - Forsikringer
- **Forts.**
 - Telefon og porto
 - Juridisk og økonomisk rådgivning
 - Reklame og markedsføring
 - Reise og overnatting
 - Avskrivninger
 - Renter på gjeld

Utgift, kostnad og utbetaling

		Resultatregnskap		Kontantstrøm
Salgstransaksjon	→	Salgsinntekt	→	Innbetaling
Kjøpstransaksjon/ utgift	→	– Kostnad	→	– Utbetaling
		= Resultat		= Netto kontantstrøm

Utgift

= Anskaffelse av varer og tjenester vurdert i penger

Kostnad

= Reduksjon av egenkapitalen som skyldes drift av virksomheten (for eksempel forbruk av varer og tjenester og tap)

Utbetaling

= Overføring av penger til andre (kantar og bankinnskudd)

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Kostnad og utgift

Eksempel

– AS Transport driver varetransport med bruk av egne lastebiler

- Lager av drivstoff per 1. april var på 5 000 kroner (= 500 liter à 10 kroner)
- Den 10 april kjøpte de inn drivstoff til bilene for kr. 16 000 (= 1 600 liter). Beløpet ble betalt kontant.
- Lager av drivstoff ved utgangen av april var på 7 000 kroner (= 700 liter).

– Hva er er kostnaden og utgiftene til drivstoff?

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Kostnad og utgift

Eksempel forts.

- Utgiften oppstår ved anskaffelsen dvs. ved kjøpet.
 - Utgiftene den 10. april er dermed på 16 000 kroner
- Kostnaden gjelder forbruket av drivstoff for en periode dvs. i dette tilfellet for april.
 - Kostnaden for april er 14 000 kroner
(= IB + kjøp – UB = 5 000 + 16 000 – 7 000 = 14 000)
 - En kostnad er derfor en periodisert utgift.
- Utbetalingen er pengestrømmen og er i dette tilfelle det samme som utgiften dvs. 16 000 kroner.

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Kostnader

Generelt

- En kostnad er en underkonto av egenkapitalen
- Bokføring av en kostnad
 - Kontoen debiteres når kostnadene øker
 - Kontoen krediteres når en kostnad reduseres
- Eksempler på kostnader
 - Varekostnad, lønn til ansatte, husleie og renter på lån

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave
– en grunnleggende inntføring

TROND KRISTOFFERSEN

Bokføringsprinsipper

	Eiendel	=	Egenkapital	+	Gjeld
For å øke regnskapsposten	Debet		Kredit		Kredit
For å redusere regnskapsposten	Kredit		Debet		Debet

Debet = Kredit
↓
Sum postert til debet = sum postert til kredit

Bokføring **til debet** angir anvendelse av kapital (tilførsel eller bruk av økonomiske ressurser)

Bokføring **til kredit** angir anskaffelse av kapital (finansiering)

Lærebok
– en grunnleggende innføring

5. utgave

TROND KRISTOFFERSEN

Varekostnad - periodisering

- Eksempel
 - Bedrift A, periode 1
 - Bedriften hadde ingen varer på lager ved begynnelsen av periode 1.
 - I løpet av perioden har de kjøpt varer for 55 000 kroner. Beløpet er betalt kontant ved uttak fra bank.
 - Varelageret ved periodens slutt er på 8 000 kroner
 - Oppgave:
 - Beregn varekostnaden
 - Gjennomfør korreksjonen i regnskapsnet.

Årsregnskapet Lærerbok 5. utgave
TROND KRISTOFFERSEN

Varelagerperiodisering

Periode 1	Nr.	Bankinnskudd		Varelager		Leverandorgjeld		Varekjøp (resultat)	
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
IB									
Varekjøp	1								
Varelager UB	2								
.....									
Saldo UB									

Balansekontoer

Resultatkonto
(kostnad)

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Varekostnad - periodisering

• Eksempel forts.

– Bedrift A, periode 2

- I løpet av periode 2 har de kjøpt varer for 48 000 kroner på kreditt
- I løpet av perioden har de betalt 42 000 til leverandøren.
- Varelageret ved periodens slutt er på 12 000 kroner
- Oppgave:
 - Beregn varekostnaden
 - Gjennomfør korreksjonen i regnskapet.

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Varelagerperiodisering

Periode 2	Nr.	Bankinnskudd		Varelager		Leverandorgjeld		Varekjøp (resultat)	
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
IB									
Varekjøp	1								
Betaling	2								
Tilbakeført IB	3a								
UB lager	3b								
Saldo UB									

Balansekontoer

Resultatkonto
(kostnad)

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Case

• Eksempel:

– Knut Berg driver en handelsvirksomhet under navnet Mathjørnet

- Oppgave.
 - Vis bokføringen for april
 - Utarbeide resultatkonto for april 20x1
 - Utarbeide utgående balanse per 30. april 20x1
 - Enkel analyse av resultatet

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Case

Knut Berg Mathjørnet Balansen per 1.4.20x1			
Eiendeler		Egenkapital og gjeld	
Varebeholdning	10 000	Berg kapitalkonto	40 000
Bankinnskudd	60 000	Lån Kredittbanken	25 000
		Leverandørgjeld	5 000
	<u>70 000</u>		<u>70 000</u>

Varebeholdningen består av 200 enheter á kr. 50
Leverandørgjeld gjelder Matspesialisten AS

Case forts

- Eksempel
 - I løpet av april skjer følgende:
 - Betaling 5 000 kroner til leverandøren Matspesialisten AS. Beløpet er finansiert med et uttak fra bankkontoen.
 - Kjøp av 650 enheter (varer) for 50 kroner per enhet, til sammen 32 500 kroner. Leverandøren gir 15 dagers kreditt.
 - Retur av 50 enheter til leverandøren på grunn av feil type. Bedriften godskrives full verdi ved retur av varer.
 - Kontantsalg av 500 enheter for 100 kroner per enhet, til sammen 50 000 kroner. Salgsvederlaget settes inn i banken.
 - Privatuttak fra Knut Berg fra bank på 13 000 kroner.

Case forts

- Eksempel forts.
 - Lønn til ansatte for april på 9 000 kroner. Beløpet er betalt ved uttak fra bankkontoen.
 - Husleie for april på 6 000 kroner. Beløpet er betalt ved uttak fra bankkontoen.
 - Kjøp av diverse kontormateriell for 3 000 kroner. Beløpet er betalt kontant ved uttak fra bankkontoen. Kontormateriell er forbrukt i løpet av april
 - Betaling av 6 875 kroner til Kredittbanken AS. Beløpet gjelder avdrag på 5 000 kroner og 1 875 kroner i renter for april (9 % per år).
 - Endring av varelageret ved slutten av perioden ?

Avslutt regnskapet for april.
Hva er vareutgiften og periodens varekostnad?

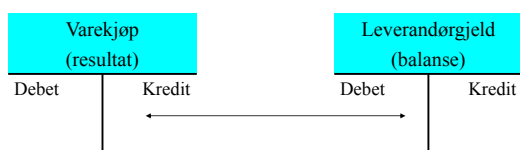
Betaling til leverandør (1)

- Betalingen bokføres som:

Bankinnskudd (Balansen)			Leverandørgjeld (Balansen)	
Debet	Kredit		Debet	Kredit
IB 60 000		←→		IB 5 000

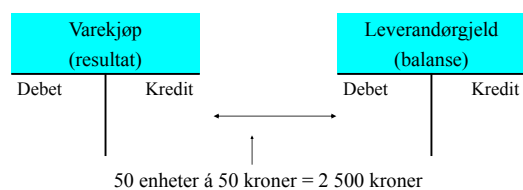
Varekjøp (2)

- Varekjøpet bokføres som:

Vareretur til leverandør (3)

- Varereturen bokføres som:

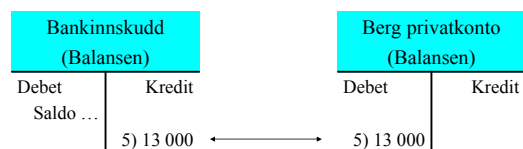
Kontantsalg (4)

- Varesalget bokføres som:

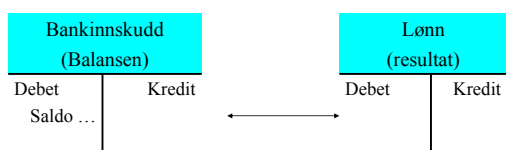
Privatuttak (5)

- Kontantuttaket regnskapsføres som:

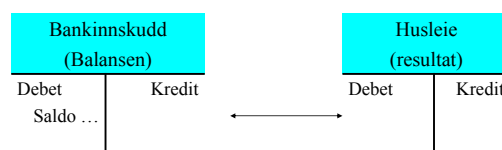
Lønn (6)

- Lønn bokføres som:

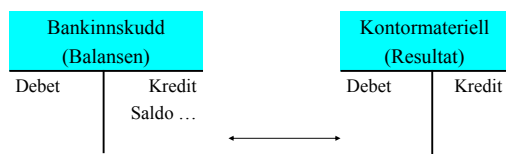
Husleie (7)

- Husleien bokføres som:

Kontormateriell (8)

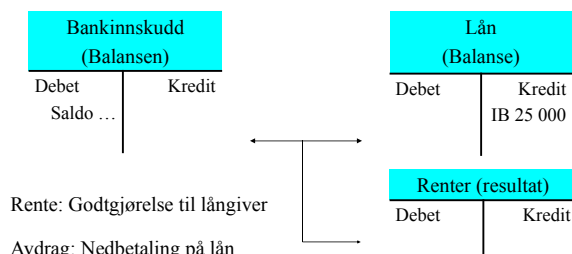
- Kjøp av bokføres regnskapsføres som:

Kontormateriellet er forbrukt i løpet av april, slik at hele kjøpet behandles som en kostnad i regnskapet.

Renter og avdrag på lån (9)

- Renter og avdrag bokføres som:

Varelager (10)

- Verdi ved slutten av perioden (UB):

$$\text{Antall : IB} + \text{kjøp (- retur)} - \text{salg} = \text{UB}$$

$$=$$

Antall	Pris	Sum

↑ ↑
Fysisk telling Faktura (prisliste) / innkjøpspris

Varekostnad (10)

	Antall ¹⁾		Beløp
Inngående beholdning	200	(= 200 · 50)	10 000
+ Varekjøp/-utgift	650	(= 650 · 50)	32 500
– Retur til leverandør	(50)	(= 50 · 50)	(2 500)
= Til disposisjon	800	(= 800 · 50)	= 40 000
– Utgående varebeholdning	(300)	(= 300 · 50)	(15 000)
= Periodens varekostnad ²⁾	500	(= 500 · 50)	= 25 000

1) Kostprisen er 50 kroner per enhet

2) Varekjøp + (IB Lager – UB Lager) = 30 000 + (10 000 – 15 000) = 25 000

Endring av varebeholdningen (10)

- Endringen av varelageret regnskapsføres som:

Endring (økning) i perioden
= UB – IB =

Varebeholdning (Balansen)		Varekjøp (resultat)	
Debet	Kredit	Debet	Kredit
IB 10 000		2) 32 500	3) 2 500

Periodisering som gir korrekt kostnad og balanseverdi

Ovf. av privatuttak til kapitalkontoen (11)

- Overføring av periodens privatuttak regnskapsføres som:

Berg privatkonto (Balansen)		Berg kapitalkonto (Balansen)	
Debet	Kredit	Debet	Kredit
5) 13 000			IB 50 000

Økonomisk resultat - disponering

Inntekter

– Kostnader

Overskudd / til egenkapitalen

Tekst	Nr.	Egenkapital	
		Debet	Kredit
Råbalanse			
Til resultat			
Til balanse			
Sum			

Knut Berg Mathjørnet

Resultatkonto april 20x1

Debet	Kredit
Varekjøp	Salgsinntekt
Lønn	
Husleie	
Kontormateriell	
Renter	
Overskudd til egenkapitalen	

Balansen

Knut Berg Mathjørnet	
Balanse per 30.04.20x1	
Eiendeler	Egenkapital og gjeld
Debet	Kredit
Varebeholdning	Berg kapitalkonto
Bankinnskudd	Lån
	Leverandørgjeld
Sum eiendeler	Sum egenkapital og gjeld

Knut Berg Mathjørnet	
Resultatregnskap april 20x1	
Salgsinntekter	50 000
– Varekostnad	(25 000)
= Bruttofortjeneste	25 000
– Lønn	(9 000)
– Husleie	(6 000)
– Kontormateriell	(3 000)
– Renter	(1 875)
= Sum indirekte kostnader	(19 875)
= Resultat = Overskudd	5 125

Bruttofortjeneste

Salgsinntekter

– Varekostnader

= Bruttofortjeneste og avanse i kr. _____

$$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \cdot 100 \%}{\text{Salgsinntektene}} =$$

Bruttofortjenesten viser hvor mye en handelsbedrift har tjent på salget før det tas hensyn til bedriftens øvrige kostnader

Årsregnskapet

Lærbok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Avanse

Kostpris

+ Indirekte kostnader

+ Fortjeneste

= Salgspris ekskl. mva. _____

} Avansen

$$\frac{\text{Avanse} \cdot 100 \%}{\text{Varekostnad per enhet}} =$$

Avansen er bedriftens påslag på innkjøpspris for å komme fram til salgsprisen (utsalgspris)

Årsregnskapet

Lærbok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN